

Izveštaj sa konferencije za novinare

Na konferenciji za medije održanoj 30. 09. 2016. godine, predsednik Saveza Bačkih Bunjevaca izneo je Predlog da se uputi inicijativa Skupštini AP Vojvodine da donese ZAKLJUČAK, kojim će se konstatovati da je akt u formi naredbe, koji je utvrdio GNOOV (Glavni narodno-oslobodilački odbor Vojvodine) u Novom Sadu, 14. maja 1945 pod brojem 1040/1945, bio akt nasilne asimilacije i diskriminacije prema Bunjevcima, i akt protivan ljudskim pravima i slobodama.

Razlog za donošenje takvog zaključka je u sledećem:

Navedeni akt – naredba primenjen je u potpunosti, i svi građani tadašnje države izjašnjeni kao Bunjevci, nasilno su preimenovani u Hrvate što je zvanično uspostavljeno u ličnoj dokumentaciji i primenjivano u državnoj administraciji i statistici (legitimacije, birački spiskovi, putne objave i razni drugi spiskovi po narodnosti). Ovaj akt je primenjivan sve do raspada bivše SFRJ, a Bunjevci su mogli da se lično izjasne o svojoj nacionalnoj pripadnosti tek na popisu 1991. godine u SR Jugoslaviji, ali pod klauzulom ostali. Bunjevci su ostvarili pravo da se deklarišu kao autohtona nacionalna manjina nakon donošenja Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, i to pravo danas u Republici Srbiji ostvaruje 16706 Bunjevaca izjašnjenih na poslednjem popisu, a koji su saglasno Zakonu izabrali i formirali Nacionalni savet (prvi saziv nacionalnog saveta formiran je 2003. godine).

Događa se, međutim, da se Bunjevcima pravo na lično izjašnjenje i pravo na identifikaciju kao autohtone nacionalne manjine u Republici Srbiji, i danas osporava. Da se Bunjevci nazivaju „bunjevački Hrvati“, „Hrvati-bunjevci“ i slično, i da se navodi kako između Republike Srbije i Republike Hrvatske postoji „takozvano bunjevačko pitanje“ (izveštaj o sprovođenju bilateralnog sporazuma Srbije i Hrvatske, Centar za regionalizam Novi Sad 2016, autor Darko Baštovanović – društveno politički kocept – citat: „Odnose između dve države opterećuje tzv. bunjevačko

pitanje“).

Ogromna nepravda i nacionalna tragedija, koja je primenom navedenog akta učinjena Bunjevcima, nije ugušila svest kod Bunjevaca o svojoj nacionalnoj pripadnosti, jeziku, kulturi, običajima, i Bunjevci se danas u Republici Srbiji slobodno izjašnjavaju i organizuju kao autohtona nacionalna manjina.

Nedopustivo je stoga, da se na temelju sramnog akta iz 1945, i danas pravo na lično izjašnjenje o nacionalnoj pripadnosti Bunjevcima osporava, i da se optužuje Republika Srbija da omogućuje organizovanje „grupe građana koji su Bunjevci, a neće da budu Hrvati“ i da tako deli hrvatski korpus u Srbiji, što se u javnosti često navodi od strane političkih i kulturnih predstavnika Hrvata u Srbiji i danas.

Donošenjem Zaključka kako je predloženo, konstatovalo bi se da je akt koji je naveden, bio akt nasilne asimilacije, diskriminacije i akt nepoštovanja ljudskih pravima, i da je osporavanje prava Bunjevcima na lično izjašnjenje o svojoj nacionalnoj pripadnosti nedopustivo.

S obzirom da ova tema prevazilazi okvire samo delovanja stranke, predlažemo da inicijativu Skupštini APV uputi Nacionalni savet, zaključio je Mirko Bajić, predsednik SBB.